

SĂ SCRIM CORECT !

**Caiet pentru înșușirea
ortogramelor la ciclul primar**

Clasele I – II

Ediția a IX-a

Editura Paralela 45

CUPRINS

1.	sa, s-a	7
2.	sau, s-au	10
3.	ia, i-a	12
4.	într-o, într-un	15
5.	la, l-a	17
6.	neam, ne-am	20
7.	naş, n-aş	23
8.	cai, c-ai	26
9.	deal, de-al	28
10.	nai, n-ai	30
11.	sar, s-ar	33
12.	var, v-ar	35
13.	ceai, ce ai	37
14.	nea, ne-a	39
15.	ca, c-a	42
16.	car, c-ar	45
17.	iar, i-ar	48
18.	casă, ca să	50
19.	să-ți, să-mi, să-și, să-l	52
	Exerciții recapitulative	55

(lui, ei)

(lui, ei)

Ce culoare are pălăria loanei?

R₁: Pălăria loanei e roșie.
sa

R₂: Pălăria **sa** e roșie.

Pălăria **sa** e roșie.

(ei)

Pălăria **s-a** murdărit.

(ei)

- a) Când grupul de litere „sa” poate fi înlocuit cu „ei” sau „lui”, acesta se scrie legat (într-un cuvânt) → „sa”.
- b) Când grupul de litere „sa” nu se poate înlocui cu „ei” sau „lui”, acesta se scrie cu liniuță (cratimă) → „s-a”.

Exerciții aplicative

■1. Scrie forma potrivită (sa/s-a)!

a) Mirela dus <i>în</i> parc.	d) Pe fetița o chema Ana.
b) Haina e curată.	e) Ioana întors acasă.
c) întunecat afară.	

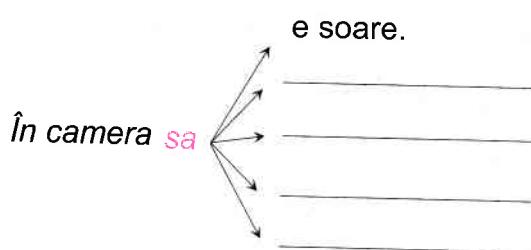
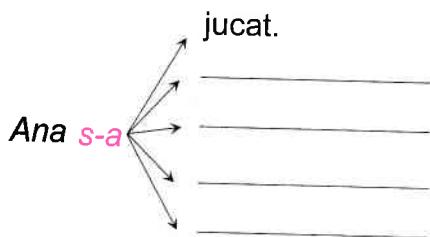
■ 2. Corectează dacă este greșit:

- Alina sa întâlnit cu Ioana.
- Ioana s-a dus la circ.

- Acolo era și mama sa.
- Sora s-a e elevă.

■ 3. Alcătuiește propoziții amuzante care să conțină **sa** și **s-a** (4 propoziții):

■ 4. Completează pentru a forma propoziții!

■ 5. Aranjează cuvintele de mai jos, astfel încât acestea să alcătuiască propoziții (colorează diferit cuvintele celor două propoziții).

mama	și	
S-a	afară	
înserat	au	în
sa	intrat	casă
Anca		

8 să scriem corect!

Respectă! Completează după model:

Azi

Ea se joacă.

El se plimbă.

Marina se gândește.

Dorel se ascunde.

Afară se înserează.

Cerul se întunecă.

Ieri

Ea s-a jucat.

El ...

Alcătuiește propoziții în care sa/s-a să fie la începutul propoziției, în interiorul și la sfârșitul acesteia (propoziții diferite).

1)

2)

3)

4)

5)

6)

2. *sau*, *s-au*

Respect pentru oameni și cărți

Mama **sau** Ana va merge la teatru.

(ori)

Ionuț și mama **s-au** dus la teatru.

(~~ori~~), acțiune

- a) Se scrie „sau” când se poate înlocui cu „ori”.
- b) Se scrie „s-au” când nu se poate înlocui cu „ori” sau când după „s” urmează o acțiune.

Exerciții aplicative

■ 1. Completează cu forma potrivită (*sau/s-au*)!

- a) Anca Ioana cântă?
- b) împărțit premiile.
- c) Ieri strâns merele.
- d) Părintii copiii merg des la cinematograf?

■ 2. Ordonează cuvintele de mai jos, formând propoziții:

a) Doina, sa, mama, dus, parc, în, s-a, cu.

b) Copiii, sau, nu, s-au, dacă, hotărât, meargă, să, film, la, la, circ.

10 să scriem corect!

■ 3. Completează coloanele de mai jos după modelul dat:

Respectă numărul de rând și sănătatea și cărții

se plimbă

s-a plimbat

s-au plimbat

se aude

se aşază

se scrie

■ 4. Alcătuiește propoziții cu fiecare dintre cuvintele din coloana a treia de la exercițiul de mai sus:

Exemplu: Copiii **s-au plimbat** prin parc.

■ 5. Explică (oral) scrierea cuvintelor cu roșu din exercițiul de mai jos:

S-a sfârșit iarna. Copiii **s-au** hotărât să refacă cuiburile păsărelelor!

Din depărtare **s-a** auzit fâlfâitul de aripi. Cocorii **sau** berzele își vor face în curând apariția.

Alcătuiește propoziții despre păsări cu: sa/s-a și s-au/sau.

1)

2)

3)

4)

(a lúa, uite, privește, iată)

(a-lúa, după „i” urmează o acțiune)

ia mâna de pe caietul meu!

(a lúa)

I-a adus două caiete.
acțiune

ia uite ce frumos e afară!

- a) Se scrie „ia”, când are înțelesul de „a lúa” sau când acest cuvânt exprimă un îndemn.
- b) Se scrie „i-a”, când după „i” urmează o acțiune (*i-a scris, i-a citit*).

Exerciții aplicative

- 1. Completează spațiile punctate cu varianta corectă (*ia/i-a*):
a) <i>adus</i> gem.	c) Vica, <i>uite ce frumos</i> ninge!
b) Corina, <i>plasa cu</i> mere!	d) Mama <i>scris</i> o scrisoare.
-
- 2. Alcătuiește propoziții care să conțină „acțiunile”: *i-a povestit, i-a scris, i-a adus, i-a cântărit*.

1)

2)

3)

4)

■ 3. Explică (oral) scrierea cuvintelor subliniate:

- a) Ana privește cum ia mama aspiratorul din dulap.
- b) Anca i-a adus pești Oanei.
- c) la peștii din acvariu!
- d) la uite cine a venit!
- e) I-a spus să-și ia caietul din dulap.

■ 4. Completează cu „acțiuni” care s-au desfășurat în trecut:

Azi

îi aduce

îi spune

îi povestește

îi cere

îi iubește

Ieri

i-a adus

i-a spus

Alcătuiește propoziții cu „acțiunile” din coloana a doua!

1)

2)

3)

Alcătuiește propoziții cât mai frumoase:

Temă

la ulei din piață!

Anca i-a adus mere Mariei.

S-a

Sora sa

S-au

Doina sau